

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Michaela Ramešová

Název práce: **Komentovaný překlad: Přírodní formy, in: Ethan Matt Kavalier: Renesanční gotika. Architektura a umění severní Evropy: 1470 – 1540 (2012)**

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	2
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	2
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	2
Body celkem	9

Poznámky hodnotitele:

V důležitém ohledu zdařilý překlad odborného textu z oblasti dějin umění: dobře pochopený text, pojmově a terminologicky dobře zvládnutý. Objevují se ovšem problémy v rovině běžné slovní zásoby, překladatelka se nezdá vyjadřuje poněkud krkolomně, vyskytují se kolokační problémy, interference z angl., slovní přetíženost formulací. V překladu jsou také gramatické problémy, hlavně slovosledné (AČV). K tomu následují podrobné poznámky níže. Formulacní a stylizační problémy se vyskytují i v komentáři k překladu (viz např. 1. odst. od „Autorův záměr, funkce“ s. 47; dosti závažný – v nemalém počtu sémantických nedůsledností – je např. rozdíl mezi „životaschopností“ a životností ztvárnění v kameni či dřevě..., s. 53).

V kap. Překladatelská analýza (5.2.2) – která se pozoruhodně pokouší vytyčit rozdíly mezi anglofonním a českým uměnovědným diskurzem – bych se bránila hodnocení, které sblíží lexikum se surrealismem (ostatně sama esej ve vztahu k rostlinné motivaci náboženské architektury a dekorace daného období hned na začátku zdůrazňuje „realismus“) a s

„kousavou polemikou“; překladatelka styl textu příliš dramatizuje (např. výrazy *as if, it seems to, appears to, perhaps*; s. 51, jsou běžným projevem soudobého odborného stylu zvláště v humanitní oblasti). Na s. 52 ani jeden příklad apozice není metaforický... Překladatelská analýza ani další pasáže nedomyšlejší cílovou komunikační situaci do důsledků – jak, kde vydat českou esej?

V od. 5.3.1 (kap. Překladatelské problémy) uvádí překladatelka: „Při nahrazování prostředků koheze vyjadřovaných pomocí kategorií, které v češtině neexistují, se uplatnilo zvyšování explicitnosti (*none of these authors, ani jeden z citovaných autorů; this transformation, přeměna neživého v živé; a protopatheistic, nový protopanteistický pohled; a vision, nějaká vize* a četné další).“ Jaké neexistující kategorie má na mysli?

V od. Prvky uměleckého stylu (5.3.5.) – strategie, posuny hovoří překladatelka o záměrném využívání některých neobvyklých českých slov, např. *sestávat*: právě ten (a jiné) se podílejí na nepřímosti vyjádření a odtažitosti, ne na zpřítomnění „nadrealnosti“. Podobně zvyšují slovní přetíženosť obraty jako „*se opovažují dotírat*“ pro „*encroach*“. Lze nesouhlasit i s tím, že jmenně fráze v apozicích jsou pro češtinu nepřirozené a je třeba je změnit (když jde o převod textu s individuálním esejistickým stylem). Protože komentář se zaměřuje především na zvláštnost stylu a specifickou tématu, překladatelka ani nemá možnost postihnout problémy, které se v jejím překladu objevují (viz níže).

GRAMATIKA:

s. 10, ...až se rozpadají, **a jež** jsou všechny vytesány tímž způsobem.; s. 10 (modalita v posle. větě 1. odst. nesprávně); s. 10-11, ..., na oltářích Tilmana Riemenschneidera naopak nahradily architektonické baldachýny. (ROZPADLÁ VĚTA)

LEXIKUM, SÉMANTIKA:

- s. 10, 2. věta, **znamení** (měl by být důsledek)

- s. 12, s **více konvenčními** tvary kružby

- s. 13 - Zvláštního významu nabývalo i to, že **spolu** vegetabilní a architektonické části větších sestav **zápolí o převahu**. (SLOVOSLED, LEXIKUM)

- s. 14 Freiberský biskup či kněz se k věřícím obracel z vnitřku koše kazatelny, přes jehož svrchní okraj se **svíjejí** okvětní lístky vytesané z kamene.

- s. 15/O s. 203 ...či jiného vizionáře, připomíná základní biblické postavy, jež byly **podávány** sedící či ležící, jako třeba spící prorok **Jesse**, z jehož **proutku** vzejde celá linie potomků, která dospěje ke svému vrcholu v osobě Panny Marie a Ježíška. Freiberská kazatelna, jakési **Božské snové vnuknutí** (Jišaj; výhonek...; divine reverie); s. 18, **Kmen** Jesse; ... „**proutek**“, který na oltáři v Kalkaru **vyvěrá** z těla proroka a který nebohého muže i s jeho bezmocnými společníky **uvěznil** ve zmeti, která celou dutinu oltáře vyplňuje neproniknutelnou sítí živelných tvarů.

(JAKOU MOTIVACI MÁ PŘEKADATELKA PRO POUŽITÍ JMÉNA JESSE A SLOVA „PROUTEK“?)

- s. 15, „andílčí“, sic

- s. 16 **...** na Pannu Marii [**samotnou**] (Panna z růže Davidovy), či na to, jak soucítí s lidským pokolením, a na lásku, kterou k němu chová (odíváš květy v nach). V posledním poli se objevuje chmel. Ačkoli **se** tato volba **není tak jeví jako méně pravděpodobná zřejmě**, jedná se o rostlinu, jíž byly dlouho přisuzovány zázračné léčivé schopnosti, zejména pak to, že dokázala čistit krev a pomáhat při nemocech jater.

Naformátováno

- s. 18/O s. 206, celý střední odstavec svým způsobem formulace ztěžuje čtenáři možnost objekty si představit (Divákovu pozornost okamžitě upoutá dramatický *Auszug*, vyvrcholení oltáře v **zenitu svého rozpuku**.)

- s. 19, vyřezávaný **oltář měl** spíše divákovi **předkládat** svůj přirozený **vzhled**.

- s. 20, Vchod **portálu**, jež v roce 1491 navrhl architekt a sochař Erhard Künig, **je zasazen do tvaru, který vykresluje** nepřilíš výrazné křivky oblouku oslí hřbet. (i SYNT.)

Naformátováno

ZBYTEČNÁ SLOVA A GENITIVNÍ VAZBY:

- s. 10, **doba závěru** pozdní gotiky; s. 21, v **oblasti**-dekorativních umění; **fenomén**-výskytu tvarů INTERFERENCE SYNTAKTICKÁ/LEXIKÁLNÍ:

- s. 19, Oltář Henricka Douwermana se **nadto** vymyká i **standartu svého žánru**. (TAKY PRAVOPIS)

- s. 20, S architektonickými články, které tvůrce obdařil životem, **se lze dosti frekventovaně sledat** i v jižně položených německy mluvících oblastech.

KOHEZE, KOHERENCE:

- s. 11, Kromě takto bedlivě zakódovaného symbolismu se ~~však~~ příležitostně užívalo také narážek na léčebné účinky určitých rostlin, v některých případech znamení boží milosti.

- s. 12 (AČV), Následující generace autorů, Paul Crossley, Hubertus Günther, Hanns Hubach a Stephan Hoppe, vztah mezi napodobováním dřeva, imitováním větvoví v architektuře a otázkou rodící se národní identity zkoumali dále. (...., ZKOUMALA DÁLE VE VZTAHU K NÁRODNÍ IDENTITĚ....)

- s. 12, AČV OBRÁCENĚ, **Mnohé studie prokázaly**, že se v pozdním 15. a raném 16. století nápadné vegetabilní sochařské práce těšily velké oblibě.

- s. 16 (AČV; lex./sém.), Rostlinnými tvary, tedy chórovými lavicemi **původně** určenými do

tamní kaple, byla obklopena i šlechtická rodina a celebrující kněz na zámku Annaberg v Tyrolsku.

- s. 20-21 (posl. odst. – 1. odst.), AČV

- s. 12, ~~Přesto však~~ většina děl s rostlinnými tvary neměla konkrétní, nýbrž obecný význam.

(STEJNÁ redundance na s. 20, 22)

- s. 15: **Jistěže** město Freiberg a celá oblast v Sasku, kde se dobývaly rudy, byla naladěna na kulturní notu hornictví,

- s. 19, **Ten d**ává pomyslet na energii života, kterou nelze zadržet, která ve službách Božích vyjde na povrch.

- s. 21 (SYNT./LEX./AČV) v posl. větě 3. odst.

- s. 22, **Je jím** jednak skutečnost,

PRAVOPIS:

S. 20, jakoby (má být jako by); s. 20, Schultheissenpforte (KURZÍVA, MÁ BÝT); s. 22,

německé slovo se nedá česky skloňovat: *Astwerk*~~h~~; NEJEDNOTNOST: boží milosti X Božské snové vnuknutí

V závislosti na obhajobě, kterou doporučují, navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Praze dne: 2. 9. 2014

Oponentka práce: PhDr. Eva Kalivodová, PhD.

- ¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě
- ² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě